

NEJROZŠÍŘENĚJŠÍ
NEJLEPŠÍ
TÝDENNÍK
ZÁPADU

POKROK ZÁPADU

BEST ADVERTISING
MEDIUM IN THE
GREAT NORTHWEST

VĚNOVANÝ ZÁJMŮM NAŠEHO ČESKÉHO LIDU V AMERICĚ.

ZALOŽEN R. 1871—14. 43.

OMAHA, NEBR., VE STŘEDU, DNE 13. SRPNA 1913.

ČÍSLO 4.

ZE SOPEČNÉ PŮDY BALKÁNU

Večer dne 6. srpna zazněly z Balkánu šalmaje míru. Rumuní, Srbové a Řeckové uzavřeli podmínky míru s Bulhary.

Ve středu se zdálo, že vyjednávání nepovede k cíli, však předseda rumunského ministerstva hrozil, že nepřijme-li Bulharsko navrženou hranici, rumunské vojsko obsadí v sobotu Srédec. To účinkovalo a došlo se dohodnutí. Nová hranice podléhá v jednom místě staré hranici západně od řeky Strumy, podle níž jde k městu Strumnici, pak se táhne údolím Strumy k Beleským horám a potom východně skoro rovnou čarou k řece Městě. Tak připadá město Strumnica, přístavní město Lagos a Xanthi Bulharsku a přístavní město Kavala Řecku. Nová hranice znamená velké sklamaní pro Bulhary, kteří stále ještě doufají, že to bude velice mírné zveřejnění. Myslí se, že brzo bude podepsána dohodnutí stran rozpuštění jednotlivých armád v polí. Zpráva o uzavření míru vyvolala v ústředí velikou radost.

Druhý balkánský mír byl uzavřen za podmínek nevyhovujících žádné ze účastnických stran, kromě smad Rumunská a proto se již vyskytuje otázka, kdy vypukne třetí válka na Balkáně. Bulharsko dostane velikou část severní Macedonie, mnohem větší než spojenci mu chtěli zprvu dáti a asi 60 mil pobřeží Egejského moře, k němuž bude moct nyní postaviti dráhu z Plovdiva. Bulhary však litují velice ztráty Kavaly. Také budou mít nyní ještě na starosti vypuzení Turků z Drinopole. Praví se, že budou hledět dostat do protokolu výhradu ve příčině aplikace na velmoct k válce mírové smlouvy.

O jednotlivých bodech mírové smlouvy bylo učiněno dohodnutí teprve po četných soukromých poradách a čtyři hodiny trvající zasedání všech mírových delegací. Válka mezi balkánskými spojenci, kteří dříve bojovali společně proti Turecku, započala 1. července. Toho dne srbský ministr vnitra oznámil, že Srbsko válčí s Bulharskem. Také Řecko to oznámilo téhož dne, ale neoficiálně. Rumunsko prohlásilo válku 10. července. Následovaly velké boje, v nichž bylo zabito a poraněno tisíců mužů.

Pověst, že dr. S. Danev, bývalý předseda bulharského ministerstva byl z nařízení vlády zatčen, není pravdivá.

Státní tajemník Bryan potvrdil zprávu z Bukurešti, že se zamýšlel do jednání balkánských států o mír a že nepochodil. Praví že jednal na žádost amerických židů, kteří chtěli pomoci svým souvěrcům v Rumunsku. Vánek mírová konference v Bukurešti o Bryanově notě ani nejednala.

Velmoct vyzvaly Turecko, aby vyklidilo Drinopol.

Londýn. — Zástupci velmoct požádali ve vší formě Turecko, aby vyklidilo pevnost Drinopol, kterou Bulhary s pomocí Srbů v první válce dobyli, již však se turecké vojsko v druhé válce Bulharska se Srbskem a Řeckem a ohrnožením Rumunskem zase listivě zmočnilo. Diplomatičtí sbor velmoct žádá, aby Turecko zachovávalo smlouvu, kterou před několika měsíci na konferenci s bankánskými spojenci podepsalo. V diplomatických kruzích se prohlašuje, že toto společně zakročení velmoct v případě, že žádosti té nebude dána Tureckem smlouva, činí znovuzabíjení nepřátelství mezi Bulharskem a Tureckem zbytečným.

Řecko obdrží lvi podíl z válečné kořisti.

Videa. — Žde panuje velké nespokojení nad uzavřením míru na Balkáně. Evropa byla dlouhá v rozčehnutí touto válkou a zvláště ty země v sousedství Balkánu. Ty utrpěly mnoho ztrát na obchodu a průmyslu. Nyní, když utvořeny

FINIS J. GARRETT.
Předseda senátního výboru vyšetřujícího domnělou korupci v kongresu.

byly nové hranice, jest možno odhadnouti, mnoho-li který z válčících balkánských států dobyl z tureckého území. Řecko obdrží lvi podíl, a více 27,000 čtverečních mil a milion nových obyvatelů, kromě několika ostrovů v Egejském moři. Srbsko obdrží 19,200 čtverečních mil území a 1,100,000 nových obyvatelů. Bulharsko obdrží 19,800 čtverečních mil území a 800,000 obyvatel. Černá Hora získává 4,200 čtverečních mil nového území a 230,000 obyvatel. Rumunsko obdrží 4,200 čtverečních mil území a 260,000 obyvatel. Bulharsko bude mít na Balkáně největší rozlohu území a bude o málo větší než Rumunsko, ale přes to bude mít o 1,500,000 obyvatelů méně, než Rumunsko. Relativně Černá Hora získává nejvíce, neboť toto malíček království bude nyní mít ještě jednou tak velké území a dvojnásobný počet obyvatelstva.

KIMBALL, SO. DAK.

Konečně dostal se zasedání, tak že je korna trocha za chráněna. Obilí již nezachráněno. Je skorem posekané. Poda se mnohoslibná, na zrna bude dost. Pšenice jest pěkná, ale na buše bude málo. Hůře je na tom nájemce. Zásije a když to už třetí rok uschne, smutné na to hledí. A ještě hůře jest na tom majitel. Musí dát na farmu všechnu správu a nedostane nic. Ale když není jedno, bude druhé.

Z WASHINGTONU.

Porada o mexické situaci.

Konference trávající plně dvě hodiny, konána byla v sobotu večer mezi prezidentem sekretářem Bryanem a senátním výborem pro vztahy a cizinou. Prezident vysvětlil senátorům dopodrobna své stanovisko vůči soudsední republice a též příčiny a pohnutí, proč poslal Johna Lindu jako svého osobního zástupce do Mexika a proč odpírá uznání Huertovu vládu. Ačkoli prezident nepředložil žádného plánu na dosažení míru v Mexiku, z jeho řeči dalo se souditi, že od zpráv zvláštního vyslanec Lindu bude záviseti další stanovisko administrace. Obavy, že smad proti Lindovi byly by uspořádány nějaké nepřátelské demonstrace buď po jeho přistání ve Vera Cruz, neb ve Městě Mexiku, se nespěšly a podle svého vládu Huertova nebude klásti Lindovi žádných překážek v cestu, ale také nebude nijakým způsobem uznán jako úřední a diplomatická osobnost. Rovněž zdá se býti jisto, že kdyby nějakým způsobem vnikl se do vniterních záležitostí země, vláda by jej vypověděla jako "nezádoucího cizince." Tím ovšem dospěly by věci mezi Mexikem a Spojenými Státy ke krizi.

Pouze jeden hlas většiny.

Následkem úmrtí senátora Joseph Johnstona z Alabamy, mají demokraté v senátě pouze jeden hlas většiny, když to přijde na hlasování o celni předložce. Co do politického rozdělení, jest sice většina pět hlasů, ale někteří demokratéjší senátoři z jihu, hlavně z Louisiany, vystoupili proti předložce k vůli zrušení cla na cukr. Guvernéř Neal z Alabamy oznámil, že hodlá vypati zvláštní volbu za účelem vyplnění místa po zesnulém senátorovi. Mezi kandidáty jsou kongresníci Clayton, Heffin a Habson a John B. Knox z Anniston. Dle nynějších ukazek nedojde ku hlasování o celni předložce před 15. zářím.

Červená a hvězdnatá vlajka.

Victor Berger, dřívější kongresník z Milwaukee, v řeči proslavené minulý úterý v Seattle, Wash., dotkl se nedávných výtržností v onom městě, řka, že socialisté v Seattle nebyli by zákonně posloucháni občany, kdyby nezávali oheč za náhradu za majetek zničený davem. Varoval všechny ty, kdož podnětují k výtržnostem, že jejich vlastní majetek nebyl by bezpečen, kdyby ti druzí se vzbouřili. "Červená vlajka znamená mezinárodní bratrství," pravil. "Vy měli byste ji etiti a milovati. Americká vlajka představuje první pokus v politické demokracii. Vy měli byste etiti a milovati ji."

Líst slovanského sdružení prezidentovi.

Všeslovanské sdružení sídlem v Milwaukee, Wis., poslalo prezidentovi Spojených Států list, v němž poukazuje na zásluhy, kterých sobě dobyli národové Evropy o tuto zemi a vyjadřuje, je utlačovaným Slovanům v Rakousku a Prusku, jakož i Slovanům Balkánským své sympatie. Odsuzuje pronásledování Poláků v Prusku a utiskování Slovanů v Rakousku a dotýká se dravé politiky Rakouska na Balkáně, z níž stále hrozí nebezpečí světové války. Z těchto příčin všeslovanské sdružení protestuje proti krutému jednání Rakouska, které zvláště Černou Horu oloupilo o ovoce jejich padesátiletých bojů. Sdružení žádá presidenta, kabinet a kongres, aby zakročili a protestovali proti dalšímu vměšování se nechtitelně do otázek Balkánských. Dále žádá sdružení, aby prezident dal podnět k mezinárodnímu mírovému soudu, který by o otázkách slovanských definitivně rozhodl. Následují podpisy funkcionářů sdružení.

Lind přijel do Města Mexika.

Z Mexico City. — Telegraficky dne 10. t. m. Studenti a dělníci v počtu asi 1,000 paradovali po ulicích města a nesli prapory na znamení, že schvalují stanovisko Huertovo proti přijetí zprostředkování Spojených Států. Prezident Huerta dal souhlas s demonstrací a přiblížil k ní z balkonu paláce, kde byl se svými ministry. Demonstrace odhyla se bez výtržností.

Z Washingtonu dochází tato zpráva: John Lind, osobní zástupce presidenta Wilsona pro vysvětlení situace v Mexiku, přijel v bezpečí do Mexika. Sekretář Bryan zůstal u svého pasého stolku až přes půl noci, očekávaje je zpráva. Noviny o bezpečném příchodu Lindu a společnosti do hlavního města Mexika, došly po několika hodinovém napjetí. Ve Washingtoně bylo rozhodnuto, že nebudou podnikány proti Mexiku žádné kroky, dokud Lind tamní poměry důkladně neprostuduje. Senátor Bacon, předseda senátního výboru pro zahraniční záležitosti, se vyjádřil, že prezident Wilson stojí před velkou zodpovědností v nynější situaci a že má podporu nejen od zahraničního výboru, nýbrž od všech členů senátu bez ohledu na stranické příslušnosti.

SÍRKA NA ČESKO-NÁRODNÍ HRBITOV V OMAZE.

Celkem bylo nám zasláno na fond pro uhrazení škod na Česko-Národní hřbitově \$418.65. Odevzdáno spolkovému pokladníku panu Yirákoví \$418.65, dli celý složený u nás obnos.

P. CHAPMAN CATTOVÁ.

Zaovazvolena předsedkou ženské mezinárodní sufražetské aliance.

ITHACA, N. Y.

Pořád je sucho. Od pátého července jsme neměli vláhy, jež by stála za řeč, ale přece se ještě udržuje v rostlinstvu život. Ne-přijde-li brzy vydatný déšť, nebudeme musiti ani pobanku sekat. Pšenice a žita jsou nestohovány, anebo odvezeny do stodoly, ovsy se stobují a též ještě jsou některé neposečeny.

Minulou neděli se opět utopili dva mladí muži, bratři, Italové. Jeden byl pouze měsíc ženat. Jejich matka a mladá žena jsou celé zoufalé tímto neštěstím. Bydli v Portland Point u jezera Cayuga, kdež pracovali ve zdejším cementárně. Tito jsou už 8. a 9. obětí tohoto léta, jež si toto jezero vyžádalo.

Minulý týden se snesla jen malá elektrická bouře nad Grotton, ale blesk omráčil jednoho muže a zabil krávu a tele. V No. Lansing opět zasáhl blesk stodoly, kteráž následkem toho shořela až do základů.

Malé krádeže se opět objevují. Ve Speedsville se jednomu farmáři stále ztrácelo obilí, až minulý týden našel několik pytlů ovsa připravených jen odněst.

Malin bylo letos málo a července jsou právě sesbírány. Teď budou se sbírat broskve.

Dne 6. srpna se opět utopil při koupání 12letý chlapec u přístavu na jezeře. Opět o jednu obět více.

Tak se zdá, že samé neštěstí tento týden se opakuje. Dne 6. t. m. ráno opět přešel vlak 80letého muže a koně při přeježdění dráhy v Grotton. Jak staře tak i kuň byli zabiti a vůz na kusy

rozbit. Jiný muž, jenž též byl ve vozíku, se skokem zachránil.

V Cayuta se odhlyvalo Wild West Show, kteréž prý bylo hojně navštěveno.

Tento týden se zdržuje u p. Jos. Němečka návštěvou p. Fr. Michalce z Chicaga. Pan Němeček jest jeho strýcem.

Amalie Jonášová mešká už 2 týdny v Cayuta, N. Y., u své tetě pí. Emil Jonášové.

Před dvěma týdny jsem se sešla v Ithaca a manžely panu a pí. Holubovými z Newfield, N. Y. Ačkoli ještě nikdy jsem se s pí. Holubovou nesetkala, přece mě hned tato paní poznala. Ale myslila, že jsem z Cayuta. Hlásila se ke mně a já ji neznala. Nu a přece jste Jonášová? Ano, pravím já. Nu tak, už prý jsme se viděly. Já pravím: Nepamatuji se. No tak, snad nejste ta druhá J. z Ithaca? Teprve jsem věděla, že mě považuje za moji sestru. Ještě prý nikdy neviděla, aby si byly tak sestry podobny. Paní Holubová má velkou rodinu a proto se též účastnila výprodeje v Ithaca, kdež skoro ve všech obchodech střízím zhožim i hotovým šatstvem byl mezinárodní výprodej. Líbovala si, že mají letos dobrou úrodu sena a včelo, neb tam dostali též před 14 dní velký déšť. Téžilo mne poznati tuto rozšťnou paní!

Letos na jaře se mnoho vyjednávalo v městě Ithaca, by byl zřízen a zaveden veřejný trh — Public Market. Pracovale o tom více nadšeně, až teď mají zbudované přístřeší, kdež farmář může prodat všechno sám přímo spotřebovateli. Tomáš Jonáš též tam už odvezl všechny jehňata, jež na prodej měl a teleťinu. Ovšem všechna jehňata a drůbež tam nemůže prodat živé, musí to být zabité a prodává se to na kusy, jak si kdo přeje. Musí tam též mít dobrou vahu, neboť to vše inspektor prohlíží; kdo prodává brambory anebo ovce, musí mít dobrou míru. Tento Market si zvolili lidé, protože už až příliš musili platit za potraviny, ale farmář nedostal ani polovic. Měli též krajané od Newfield se tohoto trhu účastnit. Trh pořádá se každé úterý a sobotu časně ráno. Přítomně se prodávají vejce 25c tucet, máslo farmářské 25c libra, staré slepice zabité na Market 20c libra, brambory od 90c do \$1.00 bušl, jablka 20c pek. Kdo by chtěl vězi též zabité prase na veřejný trh, musí též přivézt všechny vnitřnosti, jako plíce a játra, neboť je musí prohlížet inspektor. Z jehnat aneb telat nemusí s sebou přivézt plíce, játra a srdce však se dobře prodávají. Ve veřejném trhu se prodávají části z jehnat jak následuje: Přední čtvrtky 14c lb., hřbet 18c lb. a zadní čtvrtky po 20c lb. a byla vždy větší poptávka než dovoz na trh. Telecí maso se prodávalo za 20c lb.

ZVLÁŠTNÍ UPOZORNĚNÍ!

Všem českým krajanům a krajanám z Omahy i venkova!

Utěni krajané!

Proč že bychom měli podporovati obchodníky jiné národnosti, když máme mezi sebou sami tolik českých obchodníků a řemeslníků, jako jsou: groceristé, pekari, řezníci, stravní domy, hostince, stříšní a oblékové zboží, hodinař a klematník, obuvníci, krejčí, plušbaře, obchodníky železem, klempíře, barvíře, zámečníky, tesáře, truhláře, zedníky, kameníky, pomaláře, posemkové a podobně jednatelé, záložni, hojný počet vzdělaných právníků, doktorů, zubalářů, lékařů, české školy, dva české kostely a dva pohřebníky a krásné zařízení Národní hřbitov! Že jest místo k odpočinku po všekere klopotě, ale ta brána, která vede k slávě ve věčném životě.

8 voškerou díctou—Váš krajan Jan Yirák.

TÝDEN V OBRÁZČÍCH.

P. William Lambecová málem unikla smrti při automobilové nehodě na Long Islandu, v které její manžel bohatý buršian z New Yorku a jejich bohatý přítel, S. Osgood Pell a šofér posledního byli zabiti. — William M. Johnston, nový tenisový vítěz z Kalifornie, vymanoval se při státních závodech tenisových v New Yorku. — President Arriaga z Portugalska byl povádivě nemocen. — Pevnosti na východním konci Long Islandu bránily pevnostmi proti strážnému útoku severoatlantické eskadry. — Castro, bývalý diktátor Venezuely, zahájil tam novou revoluci. — James E. Sullivan, sekretář Amatérské athletické jednoty, odejel do Berlína, aby se tam účastnil mezinárodní porady říditelů gymnastických sdružení. — Ustanovení Dr. Paula S. Reineche z university Wisconsinské jako velvyslance do Číny bylo potvrzeno.